
Висновки. Експериментальні дослідження довели значний проректорний вплив жиророзчинної форми вітаміну В1 бенфотіаміну від дікарбонільного стресу нервових клітин ока при стрептозотоциновому діабеті, який супроводжується високим очним тиском. Суттєво підвищені в нейрональних тканинах ока при моделюванні дікарбонільні метаболіти гліюксаль, метилгліюксаль, ацетоацетат ефективно знижувались під впливом введення бенфотіаміну в дозі 50 мг на добу (по 25 мг двічі на день) протягом 2 місяців.

Література

1. Davanand CD, Vegi PK. Protein carbonyl content as a stable oxidative stress marker in type II diabetes. *Int J Biol Med Res.* 2012;3:2362-5.
2. Thornalley P. (2005) The potential role of thiamine (vitamin B1) in diabetic complications. *Curr Diabetes Rev*, vol.1, no3, pp.287-98.
3. Yurevich VR, Mikheitseva IN. Dicarbonyl stress in eye tissues of rabbits with ocular hypertension in experimental diabetes. *Ukr Zh Med Biol Sportu.* 2019;2(18):100-6.
4. Yurevich VR. The effect of ophthalmic hypertension on the level of glycation products in tissues of the anterior chamber angle of the eye of animals with streptozotocin diabetes. *Oftalmol Zh.* 2016;1:43-47

Діагностика та лікування синдрому сухого ока у хворих з синдромами Стівен-Джонсона, Сьогрена, Лайєлла та пемфігоїдних захворюваннях очей

Якименко С. А., Джигалюк О. В., Великсар Т. А.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН»
(Одеса Україна)

Актуальність. Синдром сухого ока розвивається при синдромах Стівен-Джонсона, Сьогрена, Лайєлла, та пемфігоїдних захворюваннях очей, та ускладнює протікання основного захворювання і його лікування, що доставляє хворому багато суб'єктивних недомагань (відчуття стороннього чужорідного тіла, свербіж, погіршення зору).

Мета. Дослідити стан сльозопродукції у хворих з кон'юнктивально-рогівковим рубцевим ксерозом ока (синдромами Стівен-Джонсона, Сьогрена, Лайєлла, пемфігуса).

Матеріали і методи. Проведені нами дослідження стану сльозопродукції 33 хворих на 49 очах з синдромами Стівен-Джонсона, Сьогрена, Лайєлла, та пемфігоїдних захворюваннях очей шляхом застосування проби Ширмера I-II, в тому числі, на 24 очах до проведення хірургічно-

го лікування і на 25 очах після усунення симблефарону з пересадкою слизової губи.

Результати досліджень. Встановлено, що сльозопродукція при вказаних синдромах залежить від розмірів симблефарону або площі пересадженої слизової губи. Так, при розмірах симблефарону $\frac{1}{4}$ - $\frac{2}{4}$ площі кон'юнктиви кількість сльози при пробі Ширмера I склала 4,23мм, при симблефароні на $\frac{3}{4}$ - $\frac{4}{4}$ площі кон'юнктиви-3,67мм; при площі пересадженої слизової, яка займала $\frac{1}{4}$ - $\frac{2}{4}$ площі кон'юнктиви-4,83мм, а при площі слизової, яка займала $\frac{3}{4}$ - $\frac{4}{4}$ площі кон'юнктиви 0 (нуль), тобто була відсутня. Показник проби Ширмера II були аналогічними, але ще меншими. Гострота зору також залежала від розмірів симблефарону і була від 0,48- (при частковому симблефароні) і 0,35- при поширеному чи тотальному симблефароні.

Всім хворим проводилось як місцеве медикаментозне лікування (ми широко застосовуємо як сльозозамінники, так і комплексне лікування з застосуванням місцевої і загальної протизапальної (парабульбарно (п/б)кортикостероїди), дедистрофічної (п/б) тіотриазолін) і антиоксидантної (п/б) емоксипін) терапії. Таке комплексне лікування дозволило майже у всіх хворих підвищувати продукцію сльози і гостроту зору. Встановлено, що таке лікування необхідно проводити 2 -3 рази на рік.

Висновки. Синдром сухого ока (ССО), який розвивається як ускладнення важких загальних захворювань і діагностується при синдромах Стівен - Джонсона, Сьогрена, Лайелла, і пемфігоїдних захворюваннях очей є найбільш важкою формою ССО- кон'юнктивально-рогівковим рубцевим ксерозом очей. Причиною розвитку такого ксероза є прогресуюче виснаження сльозовиділення, обумовлене загибеллю сльозопродукуючих залоз і рубцюванням їх вивідних протоків.

Ступінь зниження сльозопродукції залежить від ступеня рубцювання кон'юнктиви (розмірів симблефарона) або площі пересадженою слизової після усунення симблефарона.

Проведена комплексна медикаментозна терапія (протизапальна, дедистрофічна, стимулююча, розсмоктуюча, антиоксидантна і ін.), в тому числі, із застосуванням сльозозамінників, частково покращує зволоження ока і підвищує гостроту зору. Але таке лікування необхідно проводити 2-3 рази на рік.

Література

1. Бржеский В. В., Сомов Е. Е., Синдром «сухого глаза» СПб.:Аполлон, 1998. - 96 с.
2. Дрожжина Г. И. Современные методы лечения синдрома сухого глаза // *Офтальмолог. журн.* - 2013. - № 5. - С. 3-9.

-
3. Камски Дж. Дж. Клиническая офтальмология (перевод с англ.) // М., 2006.
 4. Пучковская Н. А., Якименко С. А., Непомящая В. М. Ожоги глаз. - М.: Медицина, 2001. - 272 с.
 5. Самсонова В. А., Знаменская Л. Ф., Куровская Т. А., Юрасов С. Н. Рубцирующий пемфигоид с множественными поражениями кожи и слизистых оболочек // Вести. дерматологии и венерологии. - 2008. - № 6. - С.82- 84.
 6. Султанов И. Я., Овчинникова Л. В., Густова А. В. Синдром Стивен-Джонсона // Вестник РУДН, серия Медицина. - 2010. - № 1. - С.137- 140.
 7. Чичерина Е. Н., Малых С. В., Акшенцева М. В. Синдром Лайелла (Клиника, диагностика, современные методы лечения) // Вятский мед. вестник. - 2008. - № 3-4. - С.15-19.
 8. Шевалев В. Е. Рубцовый ксероз глаза. - Киев, 1959. - 175 с.
 9. Elizabeth Shay, Ahmad Kheirkhah, Lingyi Liang et al. Amniotic Membrane Transplantation as a New Therapy for the Acute Ocular Manifestations of Stevens-Johnson Syndrome and Toxic Epidermal Necrolysis // Surv Ophthalmol. - 2009. - Vol.54 (6). - P.686- 696.
 10. Jessica B. Ciralsky, Kimberly C. Sippel. Prompt versus delayed amniotic membrane application in a patient with acute Stevens-Johnson syndrome // Clinical Ophthalmology. - 2013. - Vol.7. - P.1031- 1034.
 11. Kruszka P, O'Brian R. J. Diagnosis and management of Sjogren syndrome // Am Fam Physician. - 2009. - Vol.79. - P.465- 470.
 12. Tan J. C., Tat L. T., Francis K. B. et al. Prospective Study of Ocular Manifestations of Pemphigus and Bullous Pemphigoid Identifies a High Prevalence of Dry Eye Syndrome // Cornea. - 2015, Feb 3. [Epub ahead of print].